

คู่มือ ธรรมาภิบาล องค์การจัดการน้ำเสีย

องค์การจัดการน้ำเสีย เลขที่ ๓๓๓ อาคาร เล้าเปิงจ้วน ๑ ชั้น ๒๓
ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

จัดทำโดย : สำนักผู้อำนวยการ

คำนำ

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งมุ่งเน้นแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นำไปสู่การเป็นองค์กรที่มีความโปร่งใส มีความน่าเชื่อถือ ทำให้ผู้มี ส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม ได้แก่ คณะกรรมการ อจน. ผู้บริหาร พนักงาน คู่ค้า ลูกค้า เกิดความมั่นใจ ศรัทธาไว้วางใจในการบริหารงาน อีกทั้งยังส่งผลต่อการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดีและยั่งยืนในอนาคต

อจน. จึงได้จัดทำ “คู่มือธรรมาภิบาล องค์กรจัดการน้ำเสีย^๑” ซึ่งปรับปรุงจาก “คู่มือนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี” ประกอบด้วยนโยบายหลัก และแนวทางปฏิบัติตามนโยบายหลัก เพื่อเป็นมาตรฐานและแนวทางในการปฏิบัติ รวมถึงเป็นค่านิยมร่วมสำหรับองค์กรและบุคลากรทุกคน พึงยึดถือปฏิบัติควบคู่กับกฎระเบียบ ข้อบังคับอื่นอย่างทั่วถึง

องค์กรจัดการน้ำเสีย

กันยายน ๒๕๕๖

^๑ คู่มือธรรมาภิบาลองค์กรจัดการน้ำเสีย ได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการองค์กรจัดการน้ำเสีย ครั้งที่ ๙/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖

สารบัญ

หน้า

คำนำ

ส่วนที่ ๑ บทนำ

สารจากประธานกรรมการองค์การจัดการน้ำเสีย	๒
สารจากประธานอนุกรรมการธรรมาภิบาล	๔
สารจากผู้อำนวยการองค์การจัดการน้ำเสีย	๕
พันธสัญญาการปฏิบัติตามคู่มือธรรมาภิบาล องค์การจัดการน้ำเสีย	๖

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลสำคัญขององค์กร

วิสัยทัศน์	๘
พันธกิจ	๘
เป้าประสงค์ (Goal)	๘
ภารกิจตาม พรฎ.จัดตั้ง อจน. พ.ศ.๒๕๓๘	๙
เป้าหมายการให้บริการองค์กร	๙
ค่านิยมหลักที่พึงประสงค์	๙
นโยบายคณะกรรมการองค์การจัดการน้ำเสีย	๙
การปรับบทบาทและทิศทางการดำเนินงาน	๑๑
หลักธรรมาภิบาล	๑๒

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ส่วนที่ ๓ นโยบายการกำกับดูแลกิจการของ อจน. (WMA Good Governance Policy)

- โครงสร้าง องค์ประกอบ หน้าที่ความรับผิดชอบของ
คณะกรรมการ ๑๖
- โครงสร้างของคณะกรรมการ ๑๖
- หลักการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการ
และผู้อำนวยการ ๑๘
- หน้าที่ของคณะกรรมการ อจน. ๒๑
- การรายงานของคณะกรรมการ อจน. ๒๓
- การพัฒนากรรมการและผู้บริหาร ๒๔
- นโยบายการบริหารจัดการองค์กร
- นโยบายด้านการควบคุมภายใน ๒๕
- นโยบายด้านการตรวจสอบ ๒๖
- นโยบายด้านการบริหารความเสี่ยง ๒๗
- นโยบายด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ๒๘
- นโยบายเกี่ยวกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ๓๐
- นโยบายการเปิดเผยข้อมูล ๓๑
- นโยบายความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ๓๒
- นโยบายการส่งเสริมธรรมาภิบาล ๓๔

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ส่วนที่ ๔ จริยธรรมการดำเนินงาน อจน.

- จริยธรรมการดำเนินงานของ อจน. ๓๗
- ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหน้าที่ของกรรมการ
อนุกรรมการผู้บริหารและพนักงาน
ตามประมวลจริยธรรมการดำเนินงาน อจน. ๓๘
- กระบวนการดำเนินการเมื่อได้รับข้อร้องเรียน ๔๑
- มาตรการคุ้มครองและบรรเทาความเสียหายให้
กับผู้รายงาน ผู้ร้องเรียน หรือผู้ให้ความร่วมมือ ๔๓
- การกระทำที่เข้าข่ายผิดประมวลจริยธรรมการ
ดำเนินงาน อจน. ๔๔
- การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการทบทวน ๔๕

ส่วนที่ ๕ ภาคผนวก

๔๖

ส่วนที่ ๑ บทนำ

สารจากประธานกรรมการองค์การจัดการน้ำเสีย

อจน. มีอุดมการณ์ในการดำเนินกิจการอย่างมีคุณธรรม โดยยึดมั่นในความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งได้ถือปฏิบัติมาโดยตลอด และมุ่งมั่นดำเนินกิจการโดยยึดถือปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล คณะกรรมการ อจน. เชื่อมั่นเป็นอย่างยิ่งว่า กระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะยกระดับผลการดำเนินงานของ อจน. อย่างยั่งยืน และเป็นหัวใจสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายที่สำคัญสูงสุดของ อจน. อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สร้างความมั่นคงระยะยาวให้แก่องค์กรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม อันจะก่อให้เกิดความเชื่อมั่น และการยอมรับโดยทั่วไป

หลักธรรมาภิบาลของ อจน. มีแนวทางสอดคล้องกับระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี และแนวปฏิบัติในการกำกับดูแลกิจการที่เป็นสากล อจน. ได้จัดให้มีโครงสร้างที่เอื้อต่อการทำให้เป้าหมายข้างต้นบรรลุผล ขณะเดียวกันจะช่วยทำให้มั่นใจได้ว่าการดำเนินงานและกิจกรรมใดๆ ของ อจน. สามารถดำเนินได้ดีภายใต้การดำเนินการอย่างมีจริยธรรมและเป็นไปตามกฎหมาย

อจน. เป็นรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการ อจน. ยึดมั่นในการปฏิบัติตามคุณลักษณะหลักของกระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดีประกอบด้วย

๑. หลักนิติธรรม
๒. หลักคุณธรรม
๓. หลักความโปร่งใส
๔. หลักการมีส่วนร่วม
๕. หลักความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติหน้าที่
๖. หลักความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

หลักธรรมาภิบาลของ อจน. ดังกล่าวข้างต้นสะท้อนถึงคุณค่า และแนวทางที่ใช้ปฏิบัติภายในของ อจน. คณะกรรมการมุ่งหวังว่าพนักงานจะทำการศึกษาและทำความเข้าใจในข้อปฏิบัติต่างๆ โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติของตนโดยตรง หากมีข้อสงสัยควรปรึกษาผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น และพนักงานทุกท่านควรใช้หลักธรรมาภิบาลของ อจน.นี้เป็นพื้นฐานการทำงานในทุกกรณี จนกล่าวได้ว่าการปฏิบัติหน้าที่ด้วยคุณธรรมนั้น เป็นหลักประจำใจของพนักงานทุกคน

(นายชเจนทร์ คำนวน)
ประธานกรรมการองค์การจัดการน้ำเสีย

สารจากประธานอนุกรรมการธรรมาภิบาล

อจน. ได้จัดทำคู่มือธรรมาภิบาล เพื่อให้ อจน. เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพ มีการบริหารจัดการที่ดี มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ สามารถดำเนินกิจการได้ตามวัตถุประสงค์ที่มุ่งให้เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่บริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียของประเทศ และเป็นองค์กรในระดับแนวหน้าเทียบเคียงได้กับมาตรฐานสากล สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม คณะกรรมการ อจน. ได้นำเอาหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ทั้ง ๖ ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติหน้าที่ และหลักความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มากำหนดเป็นกรอบในการกำกับดูแลกิจการให้สอดคล้องกับสถานะของ อจน. เพื่อให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน อจน. ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติมีทัศนคติที่ดี มีพัฒนาการอย่างสร้างสรรค์ และมีจิตสำนึกในการให้บริการ และสร้างความมั่นคงและยั่งยืนให้กับองค์กรในการเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่ทำหน้าที่บริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียให้แก่ประเทศ ตามค่านิยมหลักที่พึงประสงค์ของ อจน. ที่ว่า “มุ่งมั่น ผลสัมฤทธิ์ จิตบริการ เชี่ยวชาญในหน้าที่”

(นายวิจารณ์ สิมายา)
ประธานคณะอนุกรรมการธรรมาภิบาล

สารจากผู้อำนวยการองค์การจัดการน้ำเสีย

อจน. เป็นรัฐวิสาหกิจด้านสาธารณูปการ ที่มุ่งเน้นการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมทางน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด ภายใต้การบริหารจัดการองค์กร ด้วยนโยบายการกำกับดูแลที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล ที่มีความชัดเจน โปร่งใส เป็นธรรมและสามารถให้ตรวจสอบได้

จากการดำเนินงานเพื่อมุ่งมั่นพัฒนาองค์กรให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืน โดยยึดหลักธรรมาภิบาลที่เป็นหลักสากล และสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ตลอดจนหลักการและแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจมา เป็นกรอบในการดำเนินงาน เพื่อให้กรรมการ อนุกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของ อจน. ได้ใช้ถือปฏิบัติ ทั้งนี้ เพื่อสร้างความยั่งยืนให้กับองค์กรตลอดไป

(นายไพโรจน์ สัตยสันต์สกุล)
ผู้อำนวยการองค์การจัดการน้ำเสีย

พันธสัญญา

การปฏิบัติตามคู่มือธรรมาภิบาล องค์การจัดการน้ำเสีย

๑. ข้าพเจ้าเข้าใจสาระสำคัญที่ปรากฏในคู่มือธรรมาภิบาล
องค์การจัดการน้ำเสีย

๒. ข้าพเจ้ายอมรับและตกลงยึดถือคู่มือธรรมาภิบาล องค์การ
จัดการน้ำเสียเป็นหลักปฏิบัติในการดำเนินงานตามมาตรฐานสากล

.....
(.....)

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลสำคัญขององค์กร

ข้อมูลสำคัญขององค์กร

วิสัยทัศน์ Vision^๒

“เป็นองค์กรหลักในการบริหารจัดการน้ำเสียแบบมีส่วนร่วม เพื่อคุณภาพชีวิตและคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี”

พันธกิจ Mission^๑

“บริหารจัดการน้ำเสียในพื้นที่รับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพ”

เป้าประสงค์ Goal^๑

- ๑) น้ำเสียได้รับการบำบัดมีคุณภาพได้ตามมาตรฐานของ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๑.๑๓ ล้านลูกบาศก์ เมตรต่อวัน ในปี ๒๕๕๙
- ๒) ระบบบำบัดน้ำเสียในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสียทั้งระบบบำบัด น้ำเสียรวมและระบบบำบัดขนาดเล็กได้รับการก่อสร้างและบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน ๑๙ แห่ง ภายในปี ๒๕๕๙
- ๓) ระบบบำบัดน้ำเสียรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับการพัฒนาและบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน ๖๖ แห่ง ภายในปี ๒๕๕๙

^๑ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ เป็นไปตามที่กำหนดในแผนวิสาหกิจ องค์การบริหารจัดการน้ำเสีย ในระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๙) แผนอ คณะกรรมการ อจน พิจารณาให้ความเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๖

ข้อมูลสำคัญขององค์กร

วิสัยทัศน์ Vision^๒

“เป็นองค์กรหลักในการบริหารจัดการน้ำเสียแบบมีส่วนร่วม เพื่อคุณภาพชีวิตและคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี”

พันธกิจ Mission^๓

“บริหารจัดการน้ำเสียในพื้นที่รับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพ”

เป้าประสงค์ Goal^๔

- ๑) น้ำเสียได้รับการบำบัดมีคุณภาพได้ตามมาตรฐานของ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๑.๑๓ ล้านลูกบาศก์ เมตรต่อวัน ในปี ๒๕๕๙
- ๒) ระบบบำบัดน้ำเสียในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสียทั้งระบบบำบัด น้ำเสียรวมและระบบบำบัดขนาดเล็กได้รับการก่อสร้างและบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน ๑๙ แห่ง ภายในปี ๒๕๕๙
- ๓) ระบบบำบัดน้ำเสียรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับการพัฒนาและบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน ๖๖ แห่ง ภายในปี ๒๕๕๙

^๒ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ เป็นไปตามที่กำหนดในแผนวิสาหกิจ องค์การบริหารจัดการน้ำเสีย ในระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๙) แผนอ คณะกรรมการ อจน.พิจารณาให้ความเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๖

ภารกิจตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง อจน. พ.ศ. ๒๕๓๘

๑. การจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม สำหรับการบำบัดน้ำเสีย ภายในพื้นที่จัดการน้ำเสีย

๒. การให้บริการบริหารจัดการหรือจัดการระบบบำบัดน้ำเสียทั้งในและนอกเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย รวมทั้งบริการหรือกิจการต่อเนื่องที่เกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย

เป้าหมายการให้บริการองค์กร

การบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน และการจัดการน้ำเสียของหน่วยงานของรัฐและสถานประกอบการมี ประสิทธิภาพดีขึ้น

ค่านิยมหลักที่พึงประสงค์

มุ่งมั่นผลสัมฤทธิ์ จิตบริการ เชี่ยวชาญในหน้าที่

นโยบายคณะกรรมการองค์การจัดการน้ำเสีย

๑. คณะกรรมการได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการน้ำเสีย เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(อปท.) ทั่วประเทศ โดยมอบเป็นนโยบายสำคัญว่า อจน. จะเตรียมการแผนบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย ในพื้นที่ โดยแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ

๑.๑ รัฐบาลได้มีการลงทุนในระบบบำบัดน้ำเสียของชุมชนทั่วประเทศในพื้นที่ อปท. โดยภาพรวมแล้วกว่า ๑๐๑ แห่ง เป็นมูลค่ากว่า ๘๓,๐๐๐ ล้านบาท พบว่าระบบบำบัดน้ำเสีย อปท.

บางส่วนยังมีปัญหาในการบริหารจัดการกับปัญหาด้านประสิทธิภาพของระบบฯ อจน. จะต้องเสนอแนะและจัดทำแผนบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียดังกล่าวเป็นลำดับความสำคัญแรก เพื่อให้ อปท. สามารถใช้งานระบบบำบัดน้ำเสียได้อย่างเต็มที่ในการรักษาสีสิ่งแวดล้อมตามนโยบายรัฐบาล

๑.๒ พื้นที่ในเขตปริมณฑลของกรุงเทพมหานคร ซึ่งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีนตอนล่างและลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่างกำลังประสบปัญหามลพิษทางน้ำอย่างรุนแรงขึ้นเป็นลำดับ ในสภาวะวิกฤตินี้มีความจำเป็นต้องจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำ เพื่อแก้ไขวิกฤตปัญหาน้ำเสียในพื้นที่ปริมณฑลของกรุงเทพมหานคร อันได้แก่ เทศบาลนครอ้อมน้อย เทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ เทศบาลนครรังสิต และพื้นที่คูคต ทั้งนี้ เพื่อฟื้นฟูคุณภาพน้ำและคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

๒. คณะกรรมการได้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการน้ำเสีย ริเริ่มให้มีการจัดเก็บค่าจัดการน้ำเสียอย่างเป็นระบบ โดยให้ อจน. ทำความเข้าใจเพื่ออธิบายความจำเป็นในการจัดเก็บค่าจัดการน้ำเสียจากประชาชนให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายขั้นต้นและสามารถบริหารจัดการอย่างยั่งยืน หากรัฐบาลต้องการให้เก็บค่าจัดการน้ำเสียต่ำกว่าต้นทุน รัฐบาลต้องให้การสนับสนุน อจน. หรือ อปท. เป็นเงินอุดหนุนบริการสาธารณะหรือ PSO

๓. คณะกรรมการได้เล็งเห็นความสำคัญที่จะต้องปรับปรุงภาพลักษณ์ของ อจน.ควบคู่กับประสิทธิภาพภายในทั้งในเรื่องธรรมาภิบาลขององค์กรและการบริหารงานทรัพยากรบุคคล เพื่อให้ อจน. มีความน่าเชื่อถือต่อหน่วยงานอื่น ๆ และประชาชนโดยทั่วไป และจะต้องดำเนินการโดยต่อเนื่องเป็นระยะยาว

๔. คณะกรรมการได้ให้ความสำคัญที่จะมอบนโยบายแก่ อจน. ในการดำเนินการภารกิจต่าง ๆ โดยยึดถือภารกิจตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง อจน. พ.ศ. ๒๕๓๘ และเห็นว่า อจน. เป็นหน่วยงานที่สำคัญและมีความจำเป็นต่องานจัดการน้ำเสียของประเทศไทย เพื่อนำไปสู่การรักษาสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวันของประชาชน

การปรับบทบาทและทิศทางการดำเนินงาน

๑. มุ่งเน้นการดำเนินงานเชิงพาณิชย์ให้มากขึ้น
๒. ประสานงานหน่วยงานภาครัฐให้เกิดการบูรณาการ
๓. กระตุ้นให้สังคมรับรู้ความจำเป็นในการบำบัด/จัดเก็บค่าบริการ
๔. ส่งเสริมให้องค์กรมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี
๕. มีส่วนร่วมแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

หลักธรรมาภิบาล

เพื่อให้การบริหารจัดการและการปฏิบัติงานตามภารกิจของ อจน. สอดคล้องและเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล รวมถึงเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับภาครัฐและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน อจน. ได้ยึดมั่นหลักนิติธรรม(The Rule of Law) หลักคุณธรรม (Virtue) หลักความโปร่งใส(Transparency) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หลักความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติหน้าที่ (Accountability) และหลักความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency& Effectiveness) โดยสอดคล้องตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี^๓ ดังนี้

๑. หลักนิติธรรม (The Rule of Law)

หมายถึง การมีกฎ ระเบียบ ที่เป็นธรรมกับทุกฝ่าย มีการบังคับใช้อย่างเสมอภาค และไม่มีการเลือกปฏิบัติแบบสองมาตรฐาน (Double Standard) มีการดูแลการปฏิบัติให้เป็นไปตามกรอบของกฎ ระเบียบ และกรอบเวลาการปฏิบัติ ไม่ให้มีการใช้ไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ มีการรอบการปฏิบัติที่เคารพสิทธิและเสรีภาพ และมีการปรับปรุงกฎระเบียบให้ทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์

๒. หลักคุณธรรม (Virtue)

หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงามในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่สังคมและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อร่วมสร้างสรรค์ให้สังคมไทย

^๓ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.๒๕๔๒

เป็นสังคมแห่งความซื่อสัตย์ จริ่งใจ อดทน มีระเบียบวินัย และประกอบอาชีพด้วยความสุจริตโดยไม่กระทำหรือไม่สนับสนุนการคอร์รัปชัน พร้อมทั้งร่วมมือกันควบคุมไม่ให้เกิดการคอร์รัปชันในองค์กร

๓. หลักความโปร่งใส (Transparency)

หมายถึง การมีความโปร่งใสเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่สามารถตรวจสอบได้ในทุก ๆ ด้าน อาทิ การมีระบบงานที่ชัดเจนเปิดเผยได้ มีกระบวนการให้สามารถตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้ และมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะอย่างตรงไปตรงมาถูกต้อง โปร่งใส สอดคล้องกับเวลาและสถานการณ์

๔. หลักการมีส่วนร่วม (Participation)

หมายถึง การกระจายโอกาสให้พนักงานได้มีส่วนร่วมในการจัดการและการบริหารที่เกี่ยวกับการให้ข้อเสนอแนะและการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ รวมทั้ง การจัดสรรทรัพยากรขององค์กร ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการทำงาน พนักงาน และเจ้าของ โดยการให้ข้อมูล การรับฟัง และแสดงความคิดเห็น ให้คำแนะนำปรึกษา ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ตลอดจนการควบคุมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๕. หลักความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติหน้าที่ (Accountability)

หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบ การใส่ใจ การกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหา การเปิดโอกาส และพร้อมที่จะให้ตรวจสอบ ประเมินผลที่สะท้อนถึงความสำเร็จ

รับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่และจากการดำเนินงาน

๖. หลักความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency & Effectiveness)

หมายถึง การบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม สร้างสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ สามารถแข่งขันได้และดูแลรักษาสังคม สิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์ยั่งยืน โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน และมีองค์กรหรือบุคคลที่เป็นอิสระและเป็นที่ยอมรับของสังคมทำหน้าที่เป็นผู้ประเมิน

เป้าหมายการบริหารงานของ อจน.

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ กำหนดเป้าหมายการบริหารงาน มีดังต่อไปนี้

- (๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- (๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- (๓) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- (๔) ไม่มีขั้นตอนและการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- (๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- (๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- (๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

ส่วนที่ ๓ นโยบายการกำกับดูแลกิจการของ อจน.
(WMA Good Governance Policy)

๑. โครงสร้าง องค์ประกอบ หน้าที่ความรับผิดชอบคณะกรรมการ

๑.๑ โครงสร้างของคณะกรรมการ อจน.

๑.๑.๑ โครงสร้างของคณะกรรมการ อจน. ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง อจน. พ.ศ.๒๕๓๘ มาตรา ๑๒ ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ ผู้แทนการประปาส่วนหลวง ผู้แทนการประปาส่วนภูมิภาค และกรรมการอื่นอีกไม่เกินหกคนเป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่น

๑.๑.๒ วาระการดำรงตำแหน่ง

มาตรา ๑๕ ให้ประธานกรรมการ และกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระหรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

๑.๑.๓ แนวทางปฏิบัติที่ดีของคณะกรรมการ

๑) คณะกรรมการ อจน. มีหน้าที่ต้องกำกับดูแลการดำเนินงานของอจน. ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแลที่ดีตามที่กระทรวงการคลังกำหนด และตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง

๒) คณะกรรมการ อจน. ต้องยึดมั่น ในจริยธรรม ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่แสวงหาผลประโยชน์ ที่ขัดต่อประโยชน์องค์กรและสังคมโดยรวม

๓) คณะกรรมการ อจน. จะต้องมีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ กระทำการและออกความเห็นที่เป็นประโยชน์ต่ออจน. และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้วยความโปร่งใสเป็นธรรม สามารถตรวจสอบผลการดำเนินงานได้

๔) คณะกรรมการ อจน. มีหน้าที่ต้องมีส่วนร่วม ทบทวน และกำหนดวิสัยทัศน์นโยบาย และทิศทางขององค์กร เพื่อสามารถสร้างคุณค่าในระยะยาวและยั่งยืน

๕) คณะกรรมการ อจน. มีหน้าที่ต้องกำหนดนโยบาย ในการป้องกัน แก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินงานของ อจน. อันเป็นไปในทางสุจริต ประพฤติมีชอบทั้งทางตรงและทางอ้อม ไม่ว่าจะเกิดขึ้นโดยพลตินัยหรือนิตินัยก็ตามเพื่อมิให้เกิดผลเสียต่อองค์กร และสังคมโดยรวม

๖) คณะกรรมการ อจน. มีหน้าที่ต้องกำกับดูแลการบริหารจัดการ โดยเฉพาะการคัดเลือกผู้บริหารที่มีคุณสมบัติพร้อม ทั้งองค์ความรู้และความสามารถในการบริหารจัดการ มีภาวะผู้นำ

และให้อำนาจอย่างเพียงพอ รวมทั้งไม่แทรกแซงการตัดสินใจใด ๆ ที่บริหารจัดการบนพื้นฐานของมืออาชีพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร รวมทั้งสนับสนุนทรัพยากรทุกด้าน เพื่อให้การบริหารงานในภาพรวมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลตามนโยบายอจน. และผู้กำกับดูแล

๑.๒ หลักการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการและผู้อำนวยการ

แบ่งตามหลักการ ๒ แนวทาง ดังนี้

๑.๒.๑ ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง อจน. พ.ศ.๒๕๓๘

คณะกรรมการ (มาตรา ๑๘)

- วางนโยบาย
- ควบคุมดูแล

ผู้อำนวยการ (มาตรา ๒๓)

- บริหารกิจการของ อจน. ให้เป็นไปตาม

วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ อจน. และตามนโยบาย ระเบียบ หรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

๑.๒.๒ ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

คณะกรรมการ

- ชี้แนะแนวทาง (Direct)
- กำกับดูแล (Supervise)
- ควบคุม (Control)
- ติดตาม (Monitor)
- ประเมินผล (Evaluate)

ผู้อำนวยการ

- ดำเนินการ (Operate)
- จัดการให้เป็นไปตามนโยบายและแนวทางที่

คณะกรรมการกำหนด (Manage)

- รายงานผล (Report)

๑.๒.๓ ตามอัตราค่าตอบแทน รัฐวิสาหกิจขนาดเล็ก กลุ่มที่ ๓

คณะกรรมการ

คณะรัฐมนตรีกำหนดอัตราเบี้ยกรรมการรัฐวิสาหกิจ^๔

ดังนี้

ลำดับ	กรรมการ รัฐวิสาหกิจ	ค่าตอบแทนรายเดือน (บาท : คน : เดือน)	เบี้ยประชุมรายครั้งไม่เกิน (บาท : คน : ครั้ง)
<u>กรณีคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ</u>			
๑	ประธานกรรมการ	๑๒,๐๐๐	๗,๕๐๐ ^๕
๒	กรรมการ	๖,๐๐๐	๖,๐๐๐ เฉพาะกรรมการที่มา ประชุมไม่เกิน ๑ ครั้ง ต่อเดือน

^๔ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เห็นชอบเรื่องการกำหนดค่าตอบแทนและเบี้ยประชุมกรรมการรัฐวิสาหกิจ ตามผลการประชุมคณะกรรมการกำกับนโยบายด้านรัฐวิสาหกิจ (กนร.) ครั้งที่ ๔/๒๕๕๖

^๕ ในการจ่ายเบี้ยประชุมให้ประธานกรรมการ และรองประธานกรรมการได้รับเบี้ยประชุมสูงกว่ากรรมการในอัตราร้อยละ ๒๕ และร้อยละ ๑๒.๕ ของเบี้ยประชุม ทั้งนี้ กรรมการรัฐวิสาหกิจเป็นผู้รับการจ่ายเงินได้เอง

ลำดับ	กรรมการ รัฐวิสาหกิจ	ค่าตอบแทนรายเดือน (บาท : คน : เดือน)	เบี้ยประชุมรายครั้งไม่เกิน (บาท : คน : ครั้ง)
-------	------------------------	---	--

กรณีคณะกรรมการชุดย่อย/คณะอนุกรรมการ/คณะทำงานอื่น

๓	กรรมการ รัฐวิสาหกิจ	-	๖,๐๐๐ ได้รับเบี้ยประชุมไม่เกิน ๒ คณะ คณะละไม่เกิน ๑ ครั้งต่อเดือน
๔	บุคคลภายนอก	-	๓,๐๐๐ (เฉพาะกรรมการที่มา ประชุม)

ผู้อำนวยการ

อัตราค่าตอบแทนกำหนดเป็นรายเดือนตามสัญญาจ้าง

ผู้บริหาร และได้รับค่าตอบแทนและค่าเบี้ยประชุมในฐานะกรรมการรัฐวิสาหกิจ

พนักงาน

อัตราค่าตอบแทนกำหนดเป็นรายเดือนตามข้อบังคับ
อ.น. ฉบับที่ ๕๙ ว่าด้วย ว่าด้วย อัตราเงินเดือนพนักงาน

๑.๓ หน้าที่ของคณะกรรมการ อจน.

นอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการวางนโยบายแล้ว คณะกรรมการมีหน้าที่หลัก ๔ ประการ ดังนี้

๑.๓.๑ ดูแลการบริหารกิจการ เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม ประกอบด้วยหน้าที่หลัก ๔ ประการ ดังนี้

๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบระมัดระวัง (Duty Of Care)

๒) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Duty of Loyalty)

๓) ปฏิบัติตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ระเบียบข้อบังคับของ อจน.และมติที่ประชุมของคณะกรรมการ (Duty of Obedience)

๔) เปิดเผยข้อมูลต่อผู้มีส่วนได้เสียอย่างถูกต้อง ครบถ้วนและโปร่งใส (Duty of Disclosure)

๑.๓.๒ เป็นผู้ดำเนินการกำหนดทิศทาง เป้าหมาย นโยบายการดำเนินงาน ดังนี้

๑) พิจารณาร่วมกับฝ่ายบริหารในการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจกลยุทธ์ เป้าหมายทางการเงิน ความเสี่ยง แผนปฏิบัติงาน และงบประมาณ รวมทั้งให้ฝ่ายบริหารถ่ายทอดนโยบายและเป้าหมายไปยังพนักงานทุกระดับ

๒) ให้ความเห็นชอบและทบทวนกลยุทธ์ และนโยบายที่สำคัญ รวมถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมายทางการเงิน และแผนปฏิบัติงานต่าง ๆ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง พร้อมทั้งติดตามฝ่ายบริหารให้มีการปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ

๓) ดำเนินการแต่งตั้งผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ประเมินผลการดำเนินงาน และกำหนดค่าตอบแทน

๑.๓.๓ ติดตามการดำเนินงานของฝ่ายบริหารเพื่อตรวจสอบและถ่วงดุล กำกับดูแลให้มีระบบการบริหารจัดการองค์กรที่สำคัญ ๕ ระบบงาน ตลอดจนติดตามผลการดำเนินงานของ ๕ ระบบ และให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ระบบการควบคุมภายใน

๒) ระบบการตรวจสอบภายใน

๓) ระบบการบริหารความเสี่ยง

๔) ระบบการบริหารจัดการสารสนเทศ

๕) ระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล

ทั้งนี้ ๕ ระบบงานดังกล่าว จะต้อง

๑) นำเสนอแผนปฏิบัติงานประจำปีให้คณะกรรมการ อจน. เห็นชอบก่อนเริ่มปีงบประมาณ

๒) รายงานผลการดำเนินงานตามแผนดังกล่าวต่อคณะกรรมการ อจน. ทุกไตรมาส

๓) กำกับดูแลให้มีระบบบัญชี การรายงานทางการเงิน และการสอบบัญชีที่ถูกต้องครบถ้วนและน่าเชื่อถือ

๔) แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ เพื่อ
กลั่นกรองงานแทนคณะกรรมการ อจน. และหากมีประเด็นที่
เกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติตามนโยบายการบริหารจัดการองค์กร ตาม
แนวทางนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้เสนอเรื่องต่อ
คณะอนุกรรมการธรรมาภิบาลเพื่อพิจารณากลับกรองการ
ดำเนินการพร้อมทั้งเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการพิจารณา
ตามลำดับ

๑.๔ การรายงานของคณะกรรมการ อจน.

คณะกรรมการ อจน. มีการเปิดเผยสารสนเทศทั้งด้านการเงิน
และไม่ใช้การเงิน ในรายงานประจำปี ดังนี้

๑.๔.๑ งบการเงิน

๑.๔.๒ ความเห็นของผู้สอบบัญชีต่องบการเงิน

๑.๔.๓ รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการ และ
ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ ประกอบรายงานทางการเงิน
เงินควบคู่ไปกับรายงานของผู้สอบบัญชี

๑.๔.๔ คำอธิบายและการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินและผล
การดำเนินงาน

๑.๔.๕ โครงสร้างของคณะกรรมการ

๑.๔.๖ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ

๑.๔.๗ ค่าตอบแทนของคณะกรรมการ

๑.๔.๘ การรายงานการดำเนินการตามนโยบายกำกับดูแล
กิจการ

๑.๔.๙ การดำเนินงานขององค์กร

๑.๔.๑๐ การให้ความสำคัญต่อผู้มีส่วนได้เสีย นอกจากนี้ ต้อง
รายงานข้อมูลสำคัญของ อจน. ผ่านทาง website ด้วย

๑.๕ การพัฒนากรรมการและผู้บริหาร

เพื่อให้คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างครบถ้วน สมบูรณ์
จึงได้กำหนดให้มีการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ
ให้กับกรรมการ ดังนี้

๑.๕.๑ กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งใหม่ จัดส่งคู่มือกรรมการและ
เอกสารสำคัญเกี่ยวกับ อจน. บรรยายสรุปการดำเนินกิจการใน
ภาพรวม การเยี่ยมชมระบบงานที่สำคัญ

๑.๕.๒ เชิญเข้าอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ
หน้าที่ของกรรมการ หรือหลักสูตรสำคัญอื่น ๆ รวมทั้งเชิญ
ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกบรรยายให้ความรู้เรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อ
การกำกับดูแลกิจการ

๑.๕.๓ การดูงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเพิ่มพูน
ความรู้และประสบการณ์ตลอดจนเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อนำมา
พัฒนา อจน. อย่างเป็นรูปธรรมสำหรับการพัฒนาผู้บริหารได้มุ่งเน้น
ให้มีแผนการพัฒนาและสืบทอดงาน พร้อมทั้งรายงานสิ่งที่ได้
ดำเนินการตามแผนดังกล่าวระหว่างปีต่อคณะกรรมการ อจน. เป็น
ประจำทุกไตรมาส ควบคู่ไปกับการพัฒนาผู้บริหารในโครงการอื่น

๒. นโยบายการบริหารจัดการองค์กร (Organization Management Policy)

เนื่องจากพัฒนาการด้านสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับสภาพแวดล้อมของสังคมโลกที่พยายามกำหนดแนวทาง และหลักเกณฑ์การบริหารจัดการที่เป็นมาตรฐานตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้เสียและสนับสนุนการเติบโตอย่างยั่งยืน จนมีแนวโน้มเป็นที่ยอมรับกันในวงกว้าง คณะกรรมการ อจน. จึงได้กำหนดนโยบายในการบริหารจัดการองค์กรที่สอดคล้องกับพัฒนาการของสากล ซึ่งมีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑ นโยบายด้านการควบคุมภายใน

อจน. ตระหนักถึงความสำคัญของการมีระบบการควบคุมภายใน ซึ่งเป็นกลไกสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Governance) และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินงานตามภารกิจมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โดยที่การควบคุมภายในเป็นหน้าที่ของพนักงานต้องร่วมกันรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน โดยยึดถือหลักการปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ.๒๕๔๔

อจน. จึงกำหนดนโยบายการควบคุมภายใน ดังนี้

๒.๑.๑ จัดให้มีระบบการควบคุมภายในอย่างเพียงพอ และเหมาะสม ในทุกขั้นตอนของ การปฏิบัติงานที่อยู่ในความรับผิดชอบ โดยมีการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ และปรับปรุงให้มีความรัดกุม เหมาะสม สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน

๒.๑.๒ ให้มีการติดตามประเมินผลและการรายงาน เกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในอย่างต่อเนื่อง

๒.๑.๓ เสริมสร้างให้พนักงานทุกระดับตระหนักและ เล็งเห็นประโยชน์และความสำคัญ ของระบบการควบคุมภายใน โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานตามปกติ เพื่อนำไปสู่การ สร้างมูลค่าเพิ่มให้องค์กร

๒.๑.๔ ปลุกฝังให้พนักงานมีวินัยและทัศนคติที่ดีในเรื่อง การควบคุมภายในและกำหนดบทบาทของผู้บริหารในการปฏิบัติตน ให้เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องความซื่อสัตย์ มีคุณธรรมและจริยธรรม

๒.๒ นโยบายด้านการตรวจสอบ

อจน. กำหนดให้การตรวจสอบสามารถดำเนินการ สนับสนุนภารกิจองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และการดำเนินงานตามหลักการกำกับดูแล กิจการที่ดี และความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร จึงกำหนดให้มี คณะกรรมการตรวจสอบของ อจน. และรายงานต่อคณะกรรมการ อจน. มีสำนักตรวจสอบภายในเป็นผู้ตรวจสอบภายใน โดยมี หลักการตรวจสอบอย่างเป็นอิสระ เทียบตรง เป็นธรรม ไม่มีความ

ขัดแย้งทางผลประโยชน์ ให้ข้อมูลและการรายงานที่มีคุณภาพ เพิ่มมูลค่าด้วยแนวคิดที่ทันสมัยตามมาตรฐานวิชาชีพ

๒.๓ นโยบายด้านการบริหารความเสี่ยง

อจน. ได้กำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้กระบวนการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรมีความเหมาะสม และสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกับยุทธศาสตร์ และภารกิจของ อจน. ดังนี้

๒.๓.๑ กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบของพนักงานในทุกระดับชั้น ที่ต้องตระหนักถึงความเสี่ยงที่มีในการปฏิบัติงานในหน่วยงานของตนและองค์กร โดยให้ความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับที่เพียงพอและเหมาะสม

๒.๓.๒ ให้มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กรที่เป็นไปตามมาตรฐานที่ดี เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของ อจน.

๒.๓.๓ มีการกำหนดแนวทางป้องกันและบรรเทาความเสี่ยงจากการดำเนินงานของ อจน. เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหาย หรือความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงการติดตามและประเมินผลการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ

๒.๓.๔ มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการกระบวนการบริหารความเสี่ยง เพื่อสนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารการบริหารความเสี่ยงได้อย่างทั่วถึง

๒.๓.๕ จัดระบบการรายงานการบริหารความเสี่ยงให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๓.๖ การบริหารความเสี่ยงต้องถือเป็นการปฏิบัติงานประจำและเป็นวัฒนธรรมองค์กร

๒.๔ นโยบายด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล

อจน. ได้ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรบุคคล ซึ่งเป็นกลไกหลักที่สำคัญในการขับเคลื่อนองค์กร จึงได้กำหนดนโยบายด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลของ อจน. ดังนี้

๒.๔.๑ กำหนดโครงสร้างผังบริหาร (Organization Chart) การวางแผนอัตรากำลัง (Manpower Planning) และแผนพัฒนาบุคลากรที่เหมาะสมกับภารกิจและยุทธศาสตร์การบริหาร อจน. สำหรับงานที่มีลักษณะปฏิบัติเป็นครั้งคราวหรือมีกำหนดระยะเวลาไม่ต่อเนื่องให้จ้างแรงงานเอกชน

๒.๔.๒ ส่งเสริมระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลโดยนำระบบสมรรถนะ (Competency Base Management : CBM) มาใช้เป็นเครื่องมือในการสรรหา คัดเลือก และพัฒนาพนักงาน การบริหารผลงาน รวมทั้งการนำไปใช้เป็นฐานเพื่อวางระบบงานด้านทรัพยากรบุคคล

๒.๔.๓ พัฒนาระบบความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) และระบบทดแทนตำแหน่งงาน (Succession Plan) เพื่อรักษา จูงใจบุคลากรที่มีศักยภาพ และสร้างความต่อเนื่องในการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล

๒.๔.๔ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลในรูปแบบ e-HR (electronics – Human Resource) ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งานและรองรับการปฏิบัติงานที่ทันสมัย ถูกต้อง รวดเร็ว และลดค่าใช้จ่ายขององค์กร

๒.๔.๕ ส่งเสริมการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม (Safety Health and Environment : SHE) เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดีของผู้ปฏิบัติงาน

๒.๔.๖ จัดให้มีระบบการบริหารจัดการด้านการเรียนรู้ (Learning Management System) รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมหรือแนวทางการดำเนินงานที่จะนำ อจน. ไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization : LO) ได้อย่างต่อเนื่อง

๒.๔.๗ เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรโดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมจากพนักงานทุกระดับ เพื่อให้เกิดพฤติกรรมหรือแนวปฏิบัติที่จะส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของ อจน. รวมทั้งการบริหารและพัฒนาผลงานที่ยั่งยืน ตลอดจนการสร้างภาวะผู้นำในการเป็นต้นแบบของการบริหารการเปลี่ยนแปลงทั้งระยะสั้นและระยะยาว

๒.๔.๘ กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกผู้บริหาร พนักงานดีเด่นประจำปี รวมถึงการพิจารณาคัดเลือกหน่วยงาน หรือบุคคลภายนอกผู้ทำคุณประโยชน์ให้แก่ อจน. เพื่อวัตถุประสงค์ในการเสริมสร้างขวัญ และกำลังใจ ในการทำงานให้แก่ อจน. อีกทั้งยังเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลให้เป็นที่ยอมรับแก่สังคม

๒.๕ นโยบายเกี่ยวกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์

คณะกรรมการ อจน. ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามภารกิจหลักด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้ อจน. จึงกำหนดให้ถือเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ อจน. ผู้บริหาร และพนักงาน อจน.ทุกระดับ รวมถึงบุคคลในครอบครัว ในการ

หลีกเลี่ยงการเข้าไปมีส่วนได้เสียหรือเกี่ยวข้องกับการดำเนินการในลักษณะที่ขัดแย้งทางผลประโยชน์ของ อจน. อันจะส่งผลให้ อจน. เสียประโยชน์ หรือทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพลดลง อย่างไรก็ตาม อจน. ไม่สามารถคาดเดาถึงความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการดำรงตำแหน่งของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน อจน. ได้ ในกรณีจำเป็นต้องทำรายงานชี้แจงความขัดแย้งทางผลประโยชน์ อจน. จะดูแลให้การทำรายงานชี้แจงความขัดแย้งทางผลประโยชน์มีความโปร่งใส เที่ยงธรรม เสมอเหมือนการทำรายการกับบุคคลภายนอก โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของ อจน. และ เป็นธรรมต่อผู้เกี่ยวข้อง

๒.๖ นโยบายการเปิดเผยข้อมูล

คณะกรรมการ อจน. มีนโยบายการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง โดยยึดหลักการ “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” ที่มีการเปิดเผยอย่างถูกต้อง ครบถ้วนและทันท่วงที โดยสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวกเพื่อแสดงถึงการดำเนินกิจการอย่างโปร่งใส ทั้งสารสนเทศด้านการเงินและไม่ใช่การเงิน ในรายงานประจำปี ทั้งรายงานทางการเงิน ควบคู่ไปกับรายงานของผู้สอบบัญชี นอกจากนี้ ยังมีการรายงานข้อมูลสำคัญของ อจน. ผ่านทาง website ของ อจน.

๒.๗ นโยบายความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

คณะกรรมการ อจน. ให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม ทั้งรัฐบาล พนักงาน ลูกค้า คู่ค้า ตลอดจนความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม โดยได้กำหนดแนวปฏิบัติด้านกำกับดูแลกิจการ (Good Governance) และการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (Corporate Social and Environment Responsibility) พร้อมทั้งได้กำหนดแนวทางความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสีย ดังนี้

๒.๗.๑ ความรับผิดชอบต่อรัฐบาล

๑) ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล หรือผู้กำกับดูแล โดยมีการรายงานผลการดำเนินงานและสถานภาพขององค์กรอย่างสม่ำเสมอ ครบถ้วน และตามความเป็นจริง

๒) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม และมีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงาน

๓) บริหารจัดการทรัพยากรขององค์กรให้เกิดประโยชน์สูงสุด และพัฒนาองค์กรให้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

๒.๗.๒ ความรับผิดชอบต่อลูกค้า

๑) บริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียให้มีคุณภาพ และกำหนดจัดเก็บค่าธรรมเนียมการบำบัดน้ำเสียในอัตราที่เป็นธรรม

๒) ปฏิบัติต่อลูกค้าทุกรายเท่าเทียมกัน เป็นธรรม โปร่งใสด้วยใจบริการ มีมารยาท และมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

๓) ให้ความสะดวกลูกค้าในทุกขั้นตอน

๒.๗.๓ ความรับผิดชอบต่อลูกค้า และ/หรือ เจ้าหนี้

๑) ปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ อย่างเคร่งครัดตามที่ได้ให้ข้อตกลงไว้กับลูกค้า

๒) ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อตกลงได้ ต้องรีบแจ้งลูกค้า/เจ้าหนี้ให้ทราบล่วงหน้าเพื่อร่วมกันหาทางแก้ไขโดยด่วน

๓) ให้ความเป็นธรรมและเท่าเทียมกันกับลูกค้า/เจ้าหนี้ทุกราย

๔) ไม่เรียก ไม่รับ ไม่จ่ายผลประโยชน์ที่ไม่สุจริตต่อลูกค้า/เจ้าหนี้

๕) ช่วยเหลือลูกค้าในสิ่งที่ถูกต้อง เพื่อบรรลุข้อตกลงที่มีต่อกัน

๒.๗.๔ ความรับผิดชอบต่อพนักงาน

๑) ให้ผลตอบแทนและสวัสดิการที่เป็นธรรมแก่พนักงาน มีกฎระเบียบให้พนักงานถือปฏิบัติอย่างชัดเจน

๒) ดูแลสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของพนักงานอยู่เสมอ

๓) ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาความรู้ความสามารถของพนักงาน

๔) บริหารงานโดยหลีกเลี่ยงการกระทำใด ๆ ที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงในหน้าที่การงานของพนักงาน

๕) ให้พนักงานถือปฏิบัติในเรื่องจริยธรรมการดำเนินงานโดยเคร่งครัด

๓. นโยบายการส่งเสริมธรรมาภิบาล

คณะกรรมการ อจน. ได้เล็งเห็นความสำคัญที่จะต้องปรับปรุงภาพลักษณ์อจน. ควบคู่กับประสิทธิภาพภายในทั้งเรื่องธรรมาภิบาลขององค์กร และการบริหารงานทรัพยากรบุคคล เพื่อให้ อจน. มีความน่าเชื่อถือต่อหน่วยงานอื่น ๆ และประชาชนโดยทั่วไป และจะต้องดำเนินการโดยต่อเนื่องระยะยาว เพื่อให้การบริหารจัดการองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้อง โปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม ดังนั้น คณะกรรมการ อจน. จึงได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการธรรมาภิบาล ทำหน้าที่กำหนดแผนส่งเสริมธรรมาภิบาล พร้อมทั้งติดตามและรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนดังกล่าวต่อคณะกรรมการ อจน. เป็นประจำ เพื่อให้ อจน. สามารถบรรลุเป้าหมายตามนโยบายที่คณะกรรมการ อจน. ประกาศกำหนด

นอกจากนี้ อจน.ยังได้สนับสนุนให้แต่ละสายงานร่วมกัน กำหนดคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติที่ดีหรือประกาศภายใต้หลักการ กำกับดูแลกิจการที่ดี ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. คณะกรรมการ อจน.
๒. ผู้บริหาร และพนักงาน อจน.
๓. การให้บริการในภารกิจหลักของ อจน.
๔. การเสริมสร้างวัฒนธรรมการจัดการคุณภาพ
๕. การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน
๖. การตรวจสอบภายใน
๗. ความขัดแย้งทางผลประโยชน์
๘. ข้อมูลข่าวสาร
๙. บัญชี งบประมาณและการเงิน
๑๐. การพัสดุ
๑๑. การบริหารทรัพยากรบุคคล
๑๒. ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
๑๓. สังคมและสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ ๔ จริยธรรมการดำเนินงาน อจน.

จริยธรรมการดำเนินงานของ อจน.

เพื่อแสดงเจตนารมณ์ในการดำเนินกิจการอย่างโปร่งใส มีคุณธรรม และมีความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม อจน. ได้กำหนดให้มีประมวลจริยธรรมตามระเบียบ อจน. ว่าด้วยประมวลจริยธรรมของ อจน. ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๒ เพื่อสร้างความมั่นใจว่าผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มได้รับการปฏิบัติที่ถูกต้อง รวมทั้งใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับผู้ปฏิบัติงานของ อจน.

ทั้งนี้ อจน. ได้กำหนดมาตรฐานจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลักที่ทุกคนต้องปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดมั่นในหลัก ๙ ประการ ดังนี้

๑. การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
๒. การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบต่อ
๓. การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตัวและไม่มีประโยชน์ทับซ้อน
๔. การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย
๕. การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
๖. การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
๗. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้

๘. การยึดมั่นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๙. การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

๑. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหน้าที่ของกรรมการ อนุกรรมการ ผู้บริหารและพนักงานตามประมวลจริยธรรมการดำเนินงาน อจน.

๑.๑ ข้อเสนอแนะของกรรมการ และอนุกรรมการ

๑) ประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดีโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการปฏิบัติตามแนวทางประมวลจริยธรรมการดำเนินงาน อจน.

๒) รักษาการสื่อสารที่ซื่อสัตย์และเปิดเผยกับบุคลากร อจน.

๓) ปฏิบัติต่อบุคลากร อจน. อย่างยุติธรรม และเท่าเทียม

๔) ดูแลให้บุคลากรของ อจน. ได้มีมาตรฐานการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

๕) ให้ความสนใจต่อการบริหารงานเพื่อพัฒนา สมรรถนะและความสามารถของบุคลากรของ อจน. รวมทั้งการเอาใจใส่ดูแลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

๖) แสวงหาโอกาสให้บุคลากรของ อจน. ได้รับการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ

๗) ไม่กำหนดมาตรฐานการทำงานที่เป็นไปไม่ได้

๑.๒ ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร

๑) ทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการ ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมการดำเนินงาน อจน.

๒) รักษาการสื่อสารที่ซื่อสัตย์และเปิดเผยกับ ผู้ใต้บังคับบัญชา

๓) ปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างยุติธรรม เท่าเทียมกันและเสมอต้นเสมอปลาย

๔) ดูแลให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีข้อตกลงเกี่ยวกับ มาตรฐานการทำงาน

๕) ให้ความสนใจต่อสมรรถนะและความสามารถ ของผู้ใต้บังคับบัญชา

๖) ต้องหาโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับการ พัฒนาอย่างสม่ำเสมอ

๗) ไม่กำหนดมาตรฐานการทำงานที่เป็นไปไม่ได้

๘) ตรวจสอบพฤติกรรมตนเองในฐานะที่เป็น ผู้บริหารว่าสอดคล้องกับประมวลจริยธรรมการดำเนินงาน อจน. ที่ กำหนดไว้หรือไม่

๑.๓ ข้อเสนอแนะของพนักงาน

๑) ทำความเข้าใจในเนื้อหาของสาระของประมวล จริยธรรมการดำเนินงาน อจน.

๒) เรียนรู้เนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และ ความรับผิดชอบของตน พร้อมทั้งปฏิบัติตามอย่างเชื่อมั่นศรัทธา

๓) ทบทวนความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระของ
ประมวลจริยธรรมการดำเนินงาน อจน.

๔) ให้ความรู้ความเข้าใจกับบุคคลอื่นที่ต้องปฏิบัติ
หน้าที่โดยยึดหลักจริยธรรมการดำเนินงาน อจน.

๕) เมื่อมีข้อสงสัยหรือข้อซักถาม ให้ปรึกษากับ
ผู้บังคับบัญชา หรือบุคคลที่กำหนดให้มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ
การติดตามการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมการดำเนินงาน อจน.
ผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่กำหนดไว้

๖) แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลที่รับผิดชอบ
ทราบเมื่อพบเห็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมการ
ดำเนินงาน อจน.

๗) ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบข้อเท็จจริง
กับหน่วยงานหรือบุคคลที่หน่วยงานได้มอบหมาย

๑.๔ การรายงานการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม
การดำเนินงาน อจน. ผู้ที่พบเห็นการฝ่าฝืน หรือการไม่ปฏิบัติตามประมวล
จริยธรรมการดำเนินงาน อจน. สามารถสอบถามข้อสงสัย หรือส่งข้อ
ร้องเรียนไปยังบุคคลดังต่อไปนี้

๑.๔.๑ ผู้บังคับบัญชาที่ตนเองไว้วางใจในทุกระดับ

๑.๔.๒ คณะทำงานรับเรื่องร้องเรียน

๑.๔.๓ คณะกรรมการ อจน.

การร้องเรียนของพนักงาน อจน. ควรประกอบด้วย

๑) ชื่อ ที่อยู่ e-mail และ/หรือเบอร์โทรศัพท์

๒) สรุปสาระการร้องเรียน อะไร ใครที่
เกี่ยวข้อง เหตุการณ์เกิดเมื่อไร ที่ใด และทำไมสถานการณ์นั้น ๆ จึง
ไม่ยุติธรรมหรือผิด

๓) สิ่งที่ท่านได้พยายามทำเพื่อแก้ไขเหตุการณ์
ข้อร้องเรียน และผลที่เกิดขึ้น

๔) ถ่ายเอกสาร จดหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
กับกรณีร้องเรียน

๕) หลักฐาน ข้อเท็จจริง และพยานต่าง ๆ

๖) ผลที่ท่านคาดหวังต่อการร้องเรียน

๒. กระบวนการดำเนินการเมื่อได้รับข้อร้องเรียน

๒.๑ รวบรวมข้อเท็จจริง

ผู้รับข้อร้องเรียนจะดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริงที่
เกี่ยวข้องกับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมการ
ดำเนินงาน อจน. นั้นด้วยตนเอง หรือมอบหมายให้บุคคลที่มีความ
เหมาะสมดำเนินการ

๒.๒ ประมวลผลและกลั่นกรองข้อมูล

ผู้รับข้อร้องเรียนจะเป็นผู้ประมวลผลและกลั่นกรอง
ข้อมูล เพื่อพิจารณาขั้นตอนและวิธีการจัดการที่เหมาะสมในแต่ละ
เรื่อง โดยอาจ

๒.๒.๑ ดำเนินการด้วยตนเอง หรือมอบหมายให้ผู้อื่น
ดำเนินการแทนตน หากเห็นว่าเป็นเรื่องที่มีอำนาจที่จะกระทำได้
หรือ

๒.๒.๒ รายงานต่อบุคคลที่มีอำนาจดำเนินการและ
เกี่ยวข้องในเรื่องนั้น ๆ เป็นผู้ดำเนินการประมวลผลและกลั่นกรอง
ข้อมูล

๒.๓ กำหนดมาตรการดำเนินการ

ผู้ที่ดำเนินการตามข้อ ๒.๒ กำหนดมาตรการ
ดำเนินการระงับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมการ
ดำเนินงาน อจน. และบรรเทาความเสียหายให้กับผู้ที่ได้รับ
ผลกระทบโดยคำนึงถึงความเดือดร้อนเสียหายโดยรวมทั้งหมด ทั้งนี้
ในกรณีที่เป็นเรื่องสำคัญผู้รับข้อร้องเรียนจะเป็นผู้รายงานผลต่อ
คณะกรรมการตรวจสอบ และหรือคณะกรรมการ อจน. เช่น เป็น
เรื่องที่กระทบต่อชื่อเสียง ภาพลักษณ์ หรือสถานะการเงินของ อจน.
หรือขัดแย้งกับนโยบายในการดำเนินงานของ อจน. หรือ เกี่ยวข้อง
กับผู้บริหารระดับสูง เป็นต้น

๒.๔ รายงานผล

ให้ผู้รับข้อร้องเรียนมีหน้าที่รายงานผลตามข้อ ๓) ให้
ผู้ร้องเรียนทราบหากผู้ร้องเรียนเปิดเผยตนเอง
ทั้งนี้ กระบวนการดำเนินการเกี่ยวกับการร้องเรียน
ได้ยึดตามหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียน
กล่าวโทษราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษ
ข้าราชการว่ากระทำความผิดวินัย

๓. มาตรการคุ้มครองและบรรเทาความเสียหายให้กับ
ผู้รายงาน ผู้ร้องเรียน หรือผู้ให้ความร่วมมือ

ผู้รายงาน ผู้ร้องเรียน หรือผู้ที่ให้ความร่วมมือในการ
ตรวจสอบข้อเท็จจริงจะได้รับความคุ้มครองตามหลักเกณฑ์เรื่อง
“การคุ้มครองและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ที่แจ้งข้อมูลหรือให้เบาะแส
ที่เป็นประโยชน์สำหรับ อจน. เกี่ยวกับการทุจริต การไม่ปฏิบัติตาม
กฎหมายหรือกฎระเบียบที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐ รวมถึงการ
ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ หรือจริยธรรมการ
ดำเนินงาน ขององค์กร” ที่ อจน. ได้กำหนดไว้ดังนี้

๓.๑ ผู้รายงาน ผู้ร้องเรียน หรือผู้ที่ให้ความร่วมมือสามารถ
เลือกที่จะไม่เปิดเผยตนเองได้ หากเห็นว่าการเปิดเผยนั้นจะทำให้
เกิดความไม่ปลอดภัย หรือเกิดความเสียหายใด ๆ แต่หากมีการ
เปิดเผยตนเองก็จะทำให้ อจน. สามารถรายงานความคืบหน้า ชี้แจง
ข้อเท็จจริงให้ทราบ หรือบรรเทาความเสียหายได้สะดวกและรวดเร็ว
ยิ่งขึ้น

๓.๒ อจน. ถือว่าข้อมูลที่เกี่ยวข้องเป็นความลับ และจะ
เปิดเผยเท่าที่จำเป็น โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและความเสียหาย
ของผู้รายงาน แหล่งที่มาของข้อมูล หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

๓.๓ กรณีที่ผู้ร้องเรียนเห็นว่าตนอาจได้รับความไม่
ปลอดภัย หรืออาจเกิดความเดือดร้อนเสียหาย ผู้ร้องเรียนสามารถ
ร้องขอให้ อจน. กำหนดมาตรการคุ้มครองที่เหมาะสมก็ได้ หรือ

อจน. อาจกำหนดมาตรการคุ้มครองโดยผู้ร้องเรียนไม่ต้องร้องขอก็ได้ หากเห็นว่าเป็นเรื่องที่มีแนวโน้มที่จะเกิดความเดือดร้อนเสียหาย หรือความไม่ปลอดภัย

๓.๔ ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจะได้รับการบรรเทาความเสียหายด้วยกระบวนการที่มีความเหมาะสมและเป็นธรรม

๓.๕ กรณีการร้องเรียนเป็นเท็จหรือเพื่อการกลั่นแกล้งใส่ร้ายจะมีความผิดทางวินัย

๔. การกระทำที่เข้าข่ายผิดประมวลจริยธรรมการดำเนินงาน อจน.

พนักงานทุกคนมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามและส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมการดำเนินงาน อจน. การกระทำต่อไปนี้เป็นการทำผิดประมวลจริยธรรมการดำเนินงาน อจน.

๔.๑ ไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมการดำเนินงาน อจน.

๔.๒ แนะนำ ส่งเสริม หรือสนับสนุนให้ผู้อื่นไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมการดำเนินงาน อจน.

๔.๓ ละเลยเพิกเฉยเมื่อพบเห็นการฝ่าฝืนหรือการไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมการดำเนินงาน อจน. ในกรณีที่ตนทราบหรือควรทราบ เนื่องจากเกี่ยวข้องกับงานภายใต้ความรับผิดชอบของตน

๔.๔ ไม่ให้ความร่วมมือหรือขัดขวางการสืบสวน สอบสวนหาข้อเท็จจริงที่อ้างว่าได้มีการฝ่าฝืนหรือการไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมการดำเนินงาน อจน.

๔.๕ การกระทำอันไม่เป็นธรรมต่อผู้อื่น เนื่องจากการที่ผู้นั้นรายงานการไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมการดำเนินงาน อจน. เป็นเท็จ ทั้งนี้ ผู้ที่ทำผิดประมวลจริยธรรมการดำเนินงาน อจน. จะต้องได้รับการพิจารณาทางวินัยตามข้อบังคับที่ อจน. กำหนดไว้ นอกจากนี้อาจได้รับโทษตามกฎหมาย หากการกระทำนั้นผิดกฎหมาย

๕. การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการทบทวน

๕.๑ การประเมินผลการปฏิบัติ

อจน. มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาปรับปรุงการกำกับดูแลกิจการที่ดีรวมถึงจริยธรรมการดำเนินงาน อจน. อยู่เสมอ จึงให้หน่วยงานที่เป็นกลางจากภายนอกทำการประเมินการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีรวมถึงจริยธรรมการดำเนินงาน อจน. ทุก ๒ ปี เพื่อให้ทราบผลชัดเจนและเผยแพร่ผลการประเมินให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ทราบอย่างทั่วถึง

๕.๒ การทบทวน

เพื่อให้การกำกับดูแลกิจการที่ดีรวมถึงจริยธรรมการดำเนินงานอจน. สอดคล้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในการดำเนินกิจการ กฎเกณฑ์กติกาต่างๆ ที่ อจน. ต้องปฏิบัติตามอยู่เสมอ จึงให้มีการทบทวนการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมการดำเนินงาน อจน. เป็นประจำอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ส่วนที่ ๕ ภาคผนวก
ระเบียบองค์การจัดการน้ำเสีย ว่าด้วยประมวลจริยธรรม
ขององค์การจัดการน้ำเสีย พ.ศ. ๒๕๕๒

องค์การการนํ้าเสีย

WASTEWATER MANAGEMENT AUTHORITY
MINISTRY OF NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENT, THAILAND

ระเบียบองค์การการนํ้าเสีย
ว่าด้วยประมวลจริยธรรมขององค์การการนํ้าเสีย
พ.ศ. 2552

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 279 ได้กำหนดให้
มีการจัดทำประมวลจริยธรรม เพื่อกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภท
ประกอบกับค่านิยมหลัก ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้ให้คำแนะนำ ให้นายกรัฐมนตรี
โดยให้มีกลไก และระบบในการบังคับใช้ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดขั้นตอนการลงโทษ
ตามความร้ายแรงแห่งการกระทำ

องค์การการนํ้าเสีย ในฐานะรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม จึงได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมขึ้น เป็นประมวลจริยธรรม เพื่อใช้บังคับกับ
ผู้ปฏิบัติงานขององค์การการนํ้าเสีย ในทุกระดับ และเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงาน ปฏิบัติหน้าที่อย่างเพ่ง
ธรรม อดทนอดกลั้นและอดทน อดทนอดกลั้น อดทนอดกลั้น อดทนอดกลั้น ของประชาชนโดยทั่วไป ตลอดจน
ปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีจิตสำนึก รับผิดชอบในหน้าที่ มีความซื่อสัตย์ สุจริต อดทนอดกลั้นในความดี
งาม ความถูกต้อง รวมถึง มีการปฏิบัติต่อกันด้วยความเอื้ออาทร เอาใจใส่ดูแลซึ่งกันและกัน อันเป็น
ผลทำให้ภาพลักษณ์ขององค์การการนํ้าเสียเป็นที่ศรัทธาแก่บุคคลทั่วไป ผู้ปฏิบัติงานมีความ
ภาคภูมิใจ เกิดความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ มีความกระตือรือร้น และทุ่มเทสติกำลังความสามารถ ใน
การปฏิบัติงาน

ทั้งนี้ รวมถึงเพื่อให้เป็นค่านิยมร่วมสำหรับองค์การการนํ้าเสีย และผู้ปฏิบัติงาน
ทุกคน พึงยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติควบคู่ไปกับจรรยาบรรณ ประกาศ ข้อบังคับ คำสั่ง ระเบียบ และ
วิธีปฏิบัติอื่น ๆ อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพต่อไป

หมวด 1

บททั่วไป

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบว่าด้วยประมวลจริยธรรมขององค์การการนํ้าเสีย”
ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันที่มีประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 2 ประมวลจริยธรรมนี้ ให้ใช้บังคับกับผู้ปฏิบัติงานขององค์การการนํ้าเสีย

ข้อ 3...

“อาจน.”	หมายถึง องค์การจักษุการน้าเสีย
“คณะกรรมการ”	หมายถึง คณะกรรมการองค์การจักษุการน้าเสีย
“ประธาน”	หมายถึง ประธานกรรมการองค์การจักษุการน้าเสีย
“ผู้อำนวยการ”	หมายถึง ผู้อำนวยการองค์การจักษุการน้าเสีย
“พนักงาน”	หมายถึง พนักงานขององค์การจักษุการน้าเสียและให้

หมายความว่ารวมถึงผู้อำนวยการและลูกจ้างของ
องค์การจักษุการน้าเสียด้วย

มาตรฐานจริยธรรม

อันเป็นมาตรฐานทางจริยธรรม ดังนี้

1. การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
2. การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบต่อ
3. การถือถือประโยชน์ของประเทศไทยเหนือกว่าประโยชน์ส่วนบุคคลและไ
มิประโยชน์ทับซ้อน
4. การมีหยดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย
5. การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือก
ปฏิบัติ
6. การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่
บิดเบือนข้อเท็จจริง
7. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และ
ตรวจสอบได้
8. การยึดมั่นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
9. การยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาลขององค์กร

ឯកសារ

มาตรฐานจริยธรรมขององค์กร

/หมวด 3...

-4-

หมวด 3

กลไกและระบบในการดำเนินงาน

เพื่อให้การบังคับใช้ประมวลจริยธรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ 17 พนักงานจักต้องประพฤติปฏิบัติและวางตนอยู่ในกรอบระเบียบว่าด้วยประมวลจริยธรรมของการจัดการน้ำเสียอย่างเคร่งครัด ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่การยกย่องให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณะ โดยให้ผู้อำนวยการ กำกับดูแลการประพฤติปฏิบัติของพนักงานให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมนี้

ข้อ 18 กรณีมีการร้องเรียนหรือปรากฏเหตุว่า พนักงานประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมให้ผู้อำนวยการเป็นผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการ

กรณีมีการร้องเรียนหรือปรากฏเหตุว่า ผู้อำนวยการประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมให้ประธานกรรมการและกรรมการองค์การจัดการน้ำเสียเป็นผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการ

ข้อ 19 การดำเนินการตามข้อ 18 ให้ผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการ แต่งตั้งคณะกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน แต่ไม่เกินห้าคน เป็นผู้ดำเนินการสอบสวนทางจริยธรรม

ข้อ 20 หากดำเนินการสอบสวนตามข้อ 19 แล้วไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม ให้ผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการตามข้อ 18 ทั้งคู่กรณี แต่หากปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมให้ผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการตามข้อ 18 ส่งลงโทษผู้ฝ่าฝืนตามประมวลจริยธรรมนี้

ข้อ 21 การดำเนินการทางจริยธรรมตามข้อ 18 ข้อ 19 ข้อ 20 ให้ผ่านแนวทางและวิธีการสอบสวนตามระเบียบ ข้อบังคับ ฉบับที่ 15 ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย การสอบสวน การลงโทษ และการอุทธรณ์การลงโทษของพนักงาน พ.ศ. 2540 มาบังคับใช้โดยอนุโลม

ข้อ 22 การสั่งการของผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการตามข้อ 20 ให้ถือเป็นที่สุด เว้นแต่จะปรากฏข้อเท็จจริงในภายหลังที่อาจทำให้ผลการสั่งการนั้นเปลี่ยนแปลงไป

หมวด 4

ขั้นตอนการลงโทษ

ข้อ 23 เมื่อมีการดำเนินการสอบสวนทางจริยธรรมและการสั่งการลงโทษตามข้อ 20 แล้ว ให้องค์การจัดการน้ำเสีย โดยฝ่ายบริหารทั่วไป กองบุคคลและกิจการสัมพันธ์ ดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งกล่าวโทษเร็วต่อไป

ข้อ 24...

-5-

ข้อ 24 การประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมนี้ จะถือเป็นการฝ่าฝืนจริยธรรมร้ายแรงหรือไม่ ให้พิจารณาจากพฤติกรรมการฝ่าฝืน ความจงใจหรือเจตนา มูลเหตุจูงใจ ความสำคัญและระดับตำแหน่ง ตลอดจนหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ฝ่าฝืน อายุ ประวัติและความประพฤติในอดีตสภาพแวดล้อมแห่งกรณี ผลร้ายอันเกิดจากการฝ่าฝืน และเหตุอันควรนำมาประกอบการพิจารณา

ข้อ 25 การประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมนี้ ในกรณีอันมิใช่เป็นความผิดทางวินัยหรือความผิดทางอาญา ให้ดำเนินการตามความแก่กรณีเพื่อให้มีการแก้ไขหรือดำเนินการที่ถูกต้องหรือดัดเคือง หรือนำไปประกอบการพิจารณาการแต่งตั้ง การเข้าสู่อำนาจ การพ้นจากตำแหน่ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน หรือการพิจารณาความดีความชอบ หรือการสั่งให้ผู้ฝ่าฝืนนั้นปรับปรุงตนเองหรือได้รับการพัฒนาแล้วแต่กรณี

ข้อ 26 กรณีเกิดปัญหาในการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ประกาศ ณ วันที่ 25 กันยายน 2552

(นายทนง ดันดิษฐ์วิทย์)

ผู้อำนวยการองค์การจัดการน้ำเสีย